

Звіт
про повторне відстеження результативності
наказу Міністерства фінансів України від 28.12.2022 № 463
«Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства
фінансів України»

1. Вид та назва регуляторного акта, результативність якого відстежується, дата його прийняття та номер

Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2022 № 463 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11.01.2023 за № 60/39116 (далі – наказ № 463).

2. Назва виконавця заходів відстеження

Департамент податкової політики Міністерства фінансів України.

3. Цілі прийняття акта

Наказ № 463 розроблено відповідно до вимог Податкового кодексу України (далі – Кодекс) з урахуванням змін, внесених Законом України від 30.11.2021 № 1914-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (далі – Закон № 1914-IX).

Так, Законом № 1914-IX доповнено підрозділ 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу новим пунктом 68, згідно з яким тимчасово, до 01.01.2037, запроваджено особливий порядок справляння податків і зборів для платників податків, які утворені після 01.01.2022 у деяких населених пунктах Волинської, Донецької, Львівської, Луганської областей та відповідають одночасно іншим критеріям, визначеним вказаним пунктом Кодексу.

Зокрема від оподаткування податком на додану вартість звільняються операції із ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту обладнання та комплектуючих виключно для використання у власній виробничій діяльності та/або операції з постачання на митній території України товарів власного виробництва суб'єктами господарювання, які одночасно відповідають визначеним у пункті 68 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу критеріям.

Водночас відповідність суб'єкта господарювання – платника податку окремим критеріям, що дають право на отримання податкових преференцій, зокрема таким, як наявність у такого платника виробничих потужностей, розташованих виключно на території населених пунктів, зазначених у пункті 68 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, та розрахунку питомої ваги доходу, отриманого суб'єктом господарювання від реалізації продукції власного виробництва та продуктів її переробки, у загальній сумі доходу протягом звітного періоду, який має становити понад 90 відсотків,

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F2CFE700](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [29.08.2025 15:00:00](#) по [29.08.2027 15:00:00](#)

Міністерство фінансів України

11310-08-5/5844 від 26.02.2026

можливо перевірити тільки під час проведення контролюючими органами документальної планової чи позапланової виїзної перевірки такого платника податку.

З огляду на зазначене, для забезпечення практичного застосування положень пункту 68 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу та надання можливості платникам податку скористатися правом щодо отримання податкової преференції наказом № 463 внесено зміни до форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29.01.2016 за № 159/28289 (зі змінами) (далі – наказ № 21).

Реалізацію змін виконано, зокрема, шляхом доповнення додатка 5 (Д5) до податкової декларації з податку на додану вартість інформацією про розрахунок окремих показників, визначених пунктом 68 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, відомості щодо яких можливо буде перевірити під час проведення контрольно-перевірочних заходів.

Крім того, 31.12.2021 закінчився термін дії пункту 51 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, згідно з яким платники податку – сільськогосподарські товаровиробники, внесені до Реєстру отримувачів бюджетної дотації відповідно до Закону України від 24.06.2004 № 1877-IV «Про державну підтримку сільського господарства України» (далі – Закон № 1877-IV), з 01.01.2017 до 01.01.2022 мали право подавати у складі податкової декларації з податку на додану вартість додаток 8 (ДС8), у якому зазначали обсяг податкових зобов'язань з податку на додану вартість із постачання товарів за результатами діяльності за операціями, визначеними пунктом 16^{1.3} статті 16¹ Закону № 1877-IV, розрахований за даними податкових накладних за відповідний звітний податковий період, зареєстрованих у Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), а також розрахунок питомої ваги вартості сільськогосподарських товарів, поставлених протягом попередніх 12 послідовних звітних податкових періодів (місяців), з метою підтвердження свого права на бюджетну дотацію.

З огляду на зазначене, наказом № 463 внесено відповідні технічні правки до форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджених наказом № 21, і форми податкової накладної та положень Порядку її заповнення, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 № 1307, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 137/28267 (далі – наказ № 1307), у частині виключення положень, якими регламентовано особливості застосовування норм Закону № 1877-IV під час ведення податкового обліку, у зв'язку із закінченням терміну дії пункту 51 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Крім того, наказом № 463 доповнено форми та Порядок заповнення і подання спрощеної податкової звітності з податку на додану вартість, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 21.10.2021 № 555, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.11.2021 за № 1477/37099

(далі – наказ № 555), дія якого поширюється на осіб – нерезидентів, зареєстрованих як платники податку на додану вартість відповідно до пункту 208¹.2 статті 208¹ Кодексу, інформацією про суму (договірну вартість) постачання електронних послуг, які звільнені від оподаткування податком на додану вартість.

Вказані зміни забезпечили виокремлення із загальної суми договірної вартості постачання електронних послуг суму по операціях із постачання електронних послуг, які звільнені від оподаткування податком на додану вартість, що дозволяє вести окремий облік таких операцій.

4. Строк виконання заходів відстеження

Заходи з повторного відстеження наказу № 463 проведено з 10.12.2025 по 26.12.2025.

5. Тип відстеження

Повторне відстеження.

6. Методи одержання результатів

Для проведення повторного відстеження результативності наказу № 463 використано статистичні методи одержання результатів відстеження.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи отримання даних

Збір статистичних даних проводився через здійснення аналізу на основі офіційних даних Державної податкової служби України, отриманих з Реєстру платників податку на додану вартість, Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб та Реєстру самозайнятих осіб, Єдиного реєстру податкових накладних (далі – ЄРПН) та інших баз даних ДПС.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Аналіз якісних показників проводився за результатами здійснення контролюючими органами контролю за правильністю дотримання відповідних норм наказу № 463. Результативні дані наведені в таблиці у зведеному вигляді:

Таблиця

№ з/п	Показник результативності	Базове відстеження		Повторне відстеження	
		станом на 01.01.2024 (за 2023 р.)	станом на 01.03.2024	станом на 01.01.2025 (за 2024 р.)	станом на 01.03.2025
1.	Кількість зареєстрованих платників ПДВ, у тому числі:	250 708	250 969	248 053	247 561
	юридичних осіб	228 512	228 213	224 643	223 839
	фізичних осіб – підприємців	22 196	22 756	23 410	23 722
2.	Сума збору до Державного бюджету України ПДВ (КБК 14060000), сплаченого (млн гривень):	339 003,27	69 457,81	414 303,60	84 283,66
	юридичними особами	335 394,77	68 783,27	409 799,01	83 520,64
	фізичними особами – підприємцями	3 608,50	674,54	4 504,58	763,02

3.	Сума надходжень до державного бюджету ПДВ, сплаченого особами-нерезидентами, зареєстрованими як платники ПДВ відповідно до статті 208 ¹ Кодексу, млн:	станом на 01.01.2024 (за 2023 р.)	станом на 01.01.2025 (за 2024 р.)
	в доларах США	109,4	144,4
	в євро	101,9	125,7
Інші показники, за період:		з 01.04.2023 по 31.03.2024 (базове відстеження)	з 01.04.2024 по 31.03.2025 (повторне відстеження)
4.	Загальна кількість складених і зареєстрованих у ЄРПН податкових накладних та розрахунків коригування до них, крім того:	283 979 327	324 095 621
	сума ПДВ, млн гривень	2 372 705,25	2 839 552,59
5.	Кількість зареєстрованих у ЄРПН податкових накладних та розрахунків коригування до них, складених за операціями з надання послуг отримувачу (покупцю) нерезиденту, місце постачання яких розташоване на митній території України, крім того:	122 705	216 742
	сума ПДВ, млн гривень	12 234,62	12 988,83
6.	Кількість податкових декларацій з ПДВ у складі яких додаток 5 (Д5) та відображено інформацію щодо розрахунку окремих показників, визначених пунктом 68 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу	53	60
7.	Кількість поданих спрощених податкових декларацій з ПДВ та уточнюючих розрахунків податкових зобов'язань з ПДВ до спрощеної податкової декларації з ПДВ, крім того:	345	437

За результатами аналізу даних таблиці за порівнювані періоди в межах повторного відстеження наказу № 463 встановлено, що станом на 01.03.2025 загальна кількість зареєстрованих платників податку на додану вартість склала 247 561 особа, що на 1,36 відс. або на 3 408 платників менше, порівняно з аналогічним періодом минулого року. Однак, при скороченні кількості зареєстрованих платників податку динаміка суми збору до державного бюджету з податку на додану вартість за порівнювані періоди є позитивною.

Так, станом на 01.03.2025 сума збору податку на додану вартість до державного бюджету становила 84 283, 66 млн грн, що на 14 825,9 млн грн або на 21,35 відс. більше, порівняно з показниками станом на 01.03.2024.

За 2024 рік, порівняно з 2023 роком сума збору з податку на додану вартість до державного бюджету збільшилась на 75 300,3 млн грн або на 22,21 відс. при зменшенні загальної кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість на 1,06 відс. (або на 2 655 осіб).

Нестабільна динаміка коливання за вказаними показниками, визначеними під час відстеження результативності наказу № 463, зокрема щодо кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість та суми збору з податку до державного бюджету, пов'язана з військовою агресією російської федерації проти України і запровадженням на території України з 24.02.2022 воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України

від 24.02.2022 № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні».

Щодо аналізу показників результативності застосування платниками податку основних положень, визначених у наказі № 463.

За період повторного відстеження наказу № 463, у складі податкових декларацій з податку на додану вартість було подано 60 додатків 5 (Д5), у яких платниками відображено інформацію щодо розрахунку окремих показників, визначених пунктом 68 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу. Зазначена інформація є дієвим інструментом для підтвердження права на отримання податкових преференцій у межах застосування особливого порядку справляння податків і зборів для платників податків, які утворені після 01.01.2022 у деяких населених пунктах Волинської, Донецької, Львівської, Луганської областей та відповідають одночасно іншим критеріям, визначеним вказаним пунктом Кодексу. Також це свідчить про фактичне використання платниками встановленого механізму, його практичну затребуваність та ефективність регулювання.

Крім того, результати повторного відстеження наказу № 463 свідчать про досягнення визначених цілей його регулювання в частині позитивної практики подання суб'єктами господарювання оновлених форм спрощеної декларації з податку на додану вартість та уточнюючого розрахунку податкових зобов'язань з податку на додану вартість до спрощеної податкової декларації з податку на додану вартість, що вказує на зрозумілість запроваджених змін для платників та зручність в їх адмініструванні.

Так, за період з 01.04.2024 по 31.03.2025 платниками було подано 437 спрощених податкових декларацій з податку на додану вартість, у тому числі 5 уточнюючих розрахунків податкових зобов'язань з податку на додану вартість до спрощеної податкової декларації у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок. Оновлення форм спрощеної податкової звітності з податку на додану вартість забезпечило повноту та структурованість подання інформації про обсяги здійснюваних платниками операції, зокрема шляхом виокремлення із загальної суми договірної вартості постачання електронних послуг суми за операціями, що звільненні від оподаткування податком на додану вартість.

При цьому за 2024 рік (станом на 01.01.2025) сума надходжень податку на додану вартість до державного бюджету, сплаченого особами-нерезидентами, зареєстрованими як платники податку на додану вартість відповідно до статті 208¹ Кодексу становила 125,7 млн євро та 144,4 млн доларів США.

Також у наказі № 463 визначено порядок складання податкової накладної у разі здійснення операцій з надання послуг отримувачу (покупцю) нерезиденту, місце постачання яких розташоване на митній території України, в яких у верхній лівій частині передбачено зазначати тип причини «21».

Загалом за період повторного відстеження наказу № 463 (з 01.04.2024 по 31.03.2025) у ЄРПН зареєстровано 216 742 податкові накладні та розрахунків коригування до них, складених за операціями з надання послуг отримувачу

(покупцю) нерезиденту, місце постачання яких розташоване на митній території України, на загальну суму податку на додану вартість – 12 988,83 млн гривень.

За вказаний період платниками податку на додану вартість було складено та зареєстровано в ЄРПН 324 095 621 податкову накладну та розрахунків коригування до них на загальну суму податку на додану вартість – 2 839 552,59 млн гривень.

Наведені показники слугуватимуть джерелом порівняльних даних для аналізу результативності наказу № 463 під час проведення періодичних відстежень надалі.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

За результатами аналізу відстеження можна зробити висновок про те, що в цілому шляхом прийняття наказу № 463 забезпечено виконання вимог Кодексу з урахуванням змін, внесених законами № 1914-IX та № 1877-IV, стосовно застосування суб'єктами господарювання – платниками податку на додану вартість норм податкового законодавства в частині виконання своїх обов'язків щодо заповнення податкової накладної, податкової звітності з податку на додану вартість та спрощеної податкової звітності з податку на додану вартість.

Ефективність впровадження визначених наказом № 463 цілей забезпечено, зокрема, завдяки досягненню високого рівня поінформованості зареєстрованих платниками податку на додану вартість суб'єктів господарювання щодо основних положень зазначеного наказу і дотримання його вимог, у тому числі в період дії воєнного стану в Україні.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО